

De plussen van het coronajaar 2020

Lees alle verhalen van de vele leden die reageerden op de oproep

Interview met Peter van Meel, directeur PFI

Voorwoord

Werk in uitvoering

Als ik deze column schrijf is het 3 februari, dat is nog anderhalve maand te gaan voor ons kwartaalmagazine uitkomt. We zitten op dit moment midden in de strenge lockdown met een avondklok. De hoop dat we snel verlost zijn van het coronavirus is helaas verdampt door de voort-

durend optredende mutaties in het virus. Met het aantal vaccinaties zijn we (bijna) hekkensluiter in Europa, maar er is een inhaalrace beloofd.

Als bestuur, ledenraad en commissies van VO-ING zijn we ondanks deze wat sombere inleiding toch bezig met het maken van nieuwe plannen. We zullen deze pandemie een keer onder controle krijgen en dan willen we in de startblokken staan. Ondertussen proberen we binnen de mogelijkheden die we hebben nu al zoveel mogelijk te doen voor onze leden. In het laatste kwartaal van vorig jaar hebben we bijna twintig digitale video bijeenkomsten georganiseerd met maximaal vijftientig deelnemers per keer. Vier bijeenkomsten over zorgverzekeringen, vier bijeenkomsten over pensioenen, bijeenkomsten over "kleur in de kunst", een bijeenkomst over het Levenstestament, maar net zo goed bijeenkomsten gericht op ontspanning. Het is vergelijkbaar met het bedrijfsleven, digitale bijeenkomsten zijn op dit moment het nieuwe normaal. Wij realiseren ons overigens dat wij helaas bij lange na niet iedereen kunnen bereiken met dit medium. Maar wij willen wel iedereen oproepen een keer aan te haken bij een of meerdere van deze bijeenkomsten. Ook voor 2021 is onze Commissie Digitaal van plan maar liefst 40 bijeenkomsten te organiseren. Op de website staat het programma en kun je ook lezen hoe deel te nemen.

Verder zijn we net als bijna iedere Nederlander bezig met "onderhoud". Wij ruimen onze zolder niet op, maar we zijn wel bezig om onze schriftelijke en digitale uitingen tegen het licht te houden. Flyers, website, nieuwsbrieven geven we zo nodig een "restyling" om beter en effectiever te communiceren, met als uiteindelijk doel om de "missie en visie" van VO-ING nog beter over het voetlicht te brengen.

Age Knossen, voorzitter

Inhoud:

3 UW BELANG

- › Pensioenen: over indexatie en commissieleden gezocht
- › SEB: wat de AFM van de overwaardehypotheek vindt
- › SEB: webinars Zorgverzekeringen positief ontvangen
- › PFI-nieuws
- › Interview met PFI-directeur Peter van Meel

2 LEDEN REAGEREN

- › Wat betekent 2020 voor jou? Alle ledenreacties bij elkaar
- › Nieuwe en overleden leden

5 COLUMN

- › Column van ING'er Maarten van Beek

6 RUBRIEKEN

- › Mijn drive: De passie van Henk Hoekstra

› Oud-collega Jaap Feenstra, directeur girokantoor Arnhem

› Uit het archief: werken met IBM-computers

8 RUBRIEK

› Waar werkt hij nu: Rits Dijkstra zit in het ontwikkelingswerk

De plussen van de coronapandemie

Leden kijken terug op het jaar 2020

Zestien reacties ontving de redactie op de oproep aan leden om hun corona-ervaringen te delen. Wat waren de positieve ervaringen die 2020 en deze pandemie jou hebben gebracht? Hier een bloemlezing.

Wat opvalt in de reacties is de vindingrijkheid van de menselijke natuur wanneer die in ongewone situaties terechtkomt. Want de lockdowns hakten er bij menigeen flink in. De vaste patronen van contacten, uitgaan en reizen bijvoorbeeld leden eronder. Maar "ieder voordeel hep z'n nadeel", aldus ooit een voetbalfilosoof en dat bleek ook in deze pandemie. Zo gingen we massaal zoomen, beeldbellen of lang uitgestelde klusjes doen. Iemand begon zelfs een online handeltje en er werd een boek geschreven. Met verrassende voldoening werd vastgesteld dat dit allemaal leuker bleek dan vooraf misschien gedacht.

Willem Bolleman vatte zijn de coronatijd ook voor veel anderen samen: "Beperkingen in je vakantiemogelijkheden, in je sociale contacten, je bent gewoon een jaartje thuis, je schildert de buiten- en de binnenboel en je ruimt je schuur, berging en huis weer eens op, waarbij je natuurlijk niet alles naar een kringloop moet brengen, die kunnen het immers niet meer aan. Je leest ook veel meer, althans ik, je zit meer online, je koopt meer bij webshops, is ook best wel leuk."

Clubleven

Het clubleven is landelijk met de beperkingen op slot gegaan. Geen bridge meer fysiek voor Rob en Ietke Peters maar wel online Stepbridge.

Optredens, evenementen en tal van bijeenkomsten moest hij cancelen; Ben Douwes was er niet blij mee. En "oh ja, dan ook nog stofzuigen, afwasmachine leeghalen, overhemden strijken etc. Wij houden de moed erin! Hoop bij jullie allemaal hetzelfde", schreef hij.

Geen bridge fysiek, maar wel online voor zelfverklaard huismus Roberto Stravers. Er kwam een alternatief voor uitgaan: "Vorig jaar tijdens de extra lange reeks donkere dagen voor Kerst genoten we van de serie '24' op Netflix. Heel verslavend. Jammer dat daar maar ruim 200 afleveringen van zijn..."

Wat eindigde

André Wolters nam vorig jaar afscheid van ING, zijn oude woning en begon op een nieuwe plek en in een nieuwe baan als hypotheekadviseur, "een jaar met een lach en een traan."

Vera Zegerman bleef in maart maar thuis, "ik heb een ernstig probleem met mijn hart, waardoor de coronadreiging meteen een ernstige werd: een IC-opname aan beademingsapparatuur zal mijn hart waarschijnlijk niet meer aankunnen."

En de luchtvervuiling verminderde, merkte Rob Kemme op toen "de strak blauwe lucht toen het vliegverkeer gestaakt was." Heel veel reizen zijn niet doorgegaan. Maar Frank Jutte had mazzel: het reisbureau vervroegde zijn trip naar Noorwegen waardoor deze in de zomer nog net kon doorgaan.

De verkoop op lange termijn van het bedrijf (en huis) van Ben en Betty Tops versnelde: binnen een paar dagen was het huis verkocht. En een nieuw begin daardoor op een nieuwe plek.

Stil leed

Ondanks de veranderingen voelde menigeen dankbaarheid voor wat er wel was te midden van wat uit beeld raakte: contact met familie en anderen. Hans Groen kon zijn dochter alleen maar spreken vanaf onderaan de trap. En zijn bezoeken aan de supermarkt "verminderden tot het aller-noodzakelijkste." Toch noemt hij zichzelf en zijn echtgenote "een paar geluksvogels ondanks alle terechte coronamaatregelen". "Al met al een jaar om gauw te vergeten en hopen op betere tijden", aldus Rob Botzen (76). Hij zit rolstoelgebonden van lockdown tot lockdown in quarantaine in een verpleegtehuis. Terwijl anderen om hem heen besmet raakten en stierven, testte hij gelukkig vier keer negatief, "de moed er maar inhouden", schrijft hij.

Met een volwassen zoon die met corona vijf dagen van de wereld was, weet Ferry

Lees hier **ALLE REACTIES** van leden op de oproep hun **ERVARINGEN** te delen van 2020

Meegdes het zeker: "Hoezo, 'het valt wel mee'? Nee dus!"

Nieuwe bezigheden

Eindelijk was er voor velen tijd voor dingen die lang waren blijven liggen. "Correspondentie van mijn vader uit de jaren 40 overtypen en digitaal verspreiden in de familie-whatsapp-groep", schrijft Marc van Munnen.

"Het overschrijven van het dagboek van mijn vader over de mobilisatietijd", werd een nieuwe bezigheid van Frank Jutten. Bij Anne van den Brand staat de verbazing nog steeds aan: "Het verbaast me dan dat ik me nog steeds verbaas over sommige mensen om me heen." Ooit foto's bewerkt in Photoshop? Vera Zegerman (63) nu wel. Ze moest binnenblijven als lid van de 'risicogroep' maar ze sloeg aan het photoshoppen, ontdekte dat ze deze ontwerpen goedkoop op stof kon laten bedrukken en heeft er nu een online handeltje in.

Van oude jeans maakt Brigitte Holband nu nieuwe kleding en tassen na het voltooiën van een boek dat ontstond na een verdrietige periode in haar leven. "Ik ben vaak creatief bezig geweest met het boetsen en het hergebruiken van oude jeans voor kleding, in combinatie met andere materialen. Ook hergebruik ik die nu om zelfontworpen jeanstassen te maken."

(Ewald Wagenaar m.m.v. Willem Jan van Munster)

VERENIGINGSNIEUWS

Nieuwe leden

In de afgelopen periode zijn 17 oud-collega's lid geworden van de VO-ING. Hierbij worden zij van harte welkom geheten bij onze vereniging.

- De heer R.R.H. Veraart, VELDHOVEN
- De heer J.C.H.J. Plas, VINKEVEEN
- De heer J. Aldewereld, DRIEBERGEN
- Mevrouw J.T. Mersmann, AMSTERDAM
- De heer K.H.A. Kromhout, WAGENINGEN
- De heer F. Wijkhuizen, HAARLEM
- De heer G.J. Beukes, HEESCH
- De heer H. Kooiker, UITHOORN
- Mevrouw C.A. Cornelisse, HEEMSKERK
- Mevrouw P. van Gellekom, ZANDVOORT
- Mevrouw H. van Toor - Zweers, VELP
- Mevrouw I.M. van der Laan-Hermans, VELSERBROEK
- De heer J.A.M. de Vries, EINDHOVEN
- De heer R. Vlek, EINDHOVEN
- De heer J.P.M. Pouw, OUD-BEIJERLAND
- Mevrouw D.C.M. Beemster, HEERHUGOWAARD
- De heer C.F.E. de Doij, DELFT

In memoriam

De vereniging is voor haar mutaties in het ledenbestand afhankelijk van de informatie van de leden zelf. En in geval van overlijden van informatie hierover van de nabestaanden. Het komt voor dat we wél een overlijden doorkrijgen maar niet de overlijdensdatum. De volgende leden zijn ons in de achterliggende periode ontvallen.

- De heer H.W.J. den Engelse, HAARLEM
- Mevrouw A.A. van Amersvoort-Janssen, ROSMALEN
- Mevrouw G. te Beest-te Hennepe, DINXPERLO
- De heer S.J. Ouwendijk, EDE
- De heer F.J. Slijkhuis, HOORN
- De heer P. Lust, ALMERE
- De heer A.B. Samson, HEEMSKERK
- De heer F. van der Putten, NIJMEGEN
- De heer J.G. van den Bosch, BERGSCHENHOEK
- De heer D.H. Wassenaar, HEERHUGOWAARD
- De heer H.T. van Diepen, EINDHOVEN
- De heer J. de Vos, ARNHEM
- De heer J.L. de Rouw, ARNHEM
- De heer J.P. van Gameren, AMSTERDAM
- Mevrouw A.M.T. van Bennekom, TETERINGEN
- De heer E. Vos, VELP

Wij wensen de nabestaanden veel kracht bij het verwerken van dit verlies.

COMMISSIE PENSIOENEN

Wel indexatie, geen verhoging

Graag corrigeert de Commissie Pensioen een tekst in de vorige uitgave over de toeslagen.

Op 12 december 2020 kondigde Pensioenfonds ING (PFI) aan dat er voor de ontvangers van zowel de afgeleide prijsindexatie als voor die van de loonindexatie deze volledig zouden worden toegekend.

Door een misverstand kwam die tekst niet helemaal goed in de digitale nieuwsbrief en op de website van VO-ING terecht. De indruk kon worden gewekt dat VO-ING alle pensioenen heeft verhoogd en dat ook de indexatie

door de CDC-fondsen zou zijn toegepast. Beide indrukken zijn onjuist. Uitsluitend PFI heeft alle indexaties toegepast. Inmiddels is de tekst op de website wel juist. Onze excuses voor de verwarring. (Wim Evers)

OPROEP:

Bekwame leden voor de pensioencommissie gezocht

De Pensioencommissie van VO-ING en VO-NN zoekt nieuwe leden. Eind december van dit jaar verlaten drie leden van de huidige pensioencommissie voor VO-ING en VO-NN de commissie. Twee na zes jaar en één na zelfs twaalf jaar.

Deze lange termijnen van de vertrekkende leden onderstrepen in elk geval twee dingen: 1) het is een plezier om lid te zijn van de commissie en 2) het behartigen van de (pensioen) belangen van de leden heeft een hoge mate van continuïteit.

Het blijft natuurlijk jammer om zoveel expertise kwijt te raken. Maar we gaan ervan uit dat er binnen zowel VO-ING als VO-NN

leden zijn die op basis van hun kennis en ervaring willen bijdragen aan de continuïteit van de belangenbehartiging op dit boeiende en altijd in beweging zijnde terrein.

Sporen verdiend

We zoeken in elk geval kandidaten die naast een algemene interesse in de (politieke) ontwikkelingen rondom het nieuwe pensi-

oenstelsel en de betekenis daarvan voor de huidige pensioenfondsen van ING en NN, hun sporen op het terrein van pensioenen aantoonbaar hebben verdiend, en dat kan vanuit ervaring in pensioenbeleggingen, pensioenrecht, pensioenspecialist (bijv. actuaaris, econometrist etc.).

Procedure

We hebben binnen de pensioencommissie de volgende procedure afgesproken:

- Kandidaten wordt gevraagd om hun CV met daarin aantoonbare pensioen kennis en -ervaring plus een motivatie op te stellen.

- Kandidaten moeten in staat zijn om in elk geval voor minimaal drie jaar commissielid te willen zijn.
- Een drietal zittende commissieleden is gevraagd om de reacties te beoordelen en met een voordracht voor benoeming te komen.
- De voordracht zal door de pensioencommissie worden voorgelegd aan het bestuur van zowel VO-ING als VO-NN. Reacties graag richten aan Hans de Bruin, secretaris van de pensioencommissie, via e-mail: f2hbanjer40@gmail.com. (De Pensioencommissie)

COMMISSIE SOCIAAL ECONOMISCHE BELANGEN

Wat zegt de AFM eigenlijk van die 'overwaardehypothek'?

In een eerdere uitgave van dit ledenmagazine informeerden wij over de overwaardehypothek, over hoe die (fiscaal) werkt en over de voor- en nadelen. Maar wat vindt de Autoriteit Financiële Markten (AFM) eigenlijk van zulke hypotheek?

Die overwaarde- of verzilverhypothek, wat was die ook alweer? Het gaat om een lening voor huiseigenaren die met name door senioren wordt gebruikt om rianter van te leven. De lening wordt 'betaald' met de overwaarde van de woning. De inschatting van de AFM is dat zeker tienduizend huishoudens in Nederland een soortgelijke financiering hebben. Hoeveel hypotheek leners kunnen krijgen, is afhankelijk van het inkomen. Wie weinig inkomen heeft, heeft dus weinig ruimte voor een extra lening. Daar zijn wettelijke leennormen voor opgesteld. Bij die normen wordt rekening gehouden met de plicht om de hypotheek af te lossen. Dat is zeker voor ouderen onlogisch. Wie op hogere leeftijd een woning koopt of zijn hypotheek verhoogt, wil vaak helemaal niet aflossen. Deze eigenaren mogen van de toezichthouder AFM wel een extra hypotheek krijgen, gebaseerd op de werkelijke hypotheeklasten. Dus zonder aflossing. Er moet dan wel een goed doortimmerd dossier liggen en veel overwaarde zijn.

Risico's

Wat vindt de toezichthouder eigenlijk van deze hypotheekvorm? Het laatst gepubli-

ceerde rapport van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) handelt over dit soort hypotheek en over de risico's die hier mogelijk aan kleven. De AFM noemt overwaarde hypotheek overigens verzilverhypothek, aldus de titel "Onderzoek naar het productontwikkelings- en reviewproces bij aanbieders van verzilverhypotheken". AFM Rapport, publicatiedatum 2 december 2020.

AFM-bestuurder Jos Heuvelman ontdekte een groeiende vraag naar 'verzilverhypotheken'. Dat is volgens hem ook logisch, omdat de huizenprijzen de laatste jaren zo zijn gestegen. Hij begrijpt de behoefte en het nut om het vermogen uit de stenen te verzilveren. Wel is het volgens hem uitkijken met dit soort complexe producten, met de woekerpolissen uit het verleden nog in ons achterhoofd, zei hij in het Algemeen Dagblad, op 2 december 20.

Onzorgvuldig

Volgens de AFM is de productontwikkeling van verzilverhypotheken door de onderzochte aanbieders onvoldoende zorgvuldig uitgevoerd. De toezichthouder wil dat ze beter op het netvlies hebben wie ze deze hypotheek wel en niet willen verkopen en

dat ze beter onderzoeken wat de effecten zijn als de markt tegen gaat zitten en de huizenprijzen dalen. In veel gevallen komt het neer op de vraag of een verzilverhypothek wel het juiste product is voor wat de klant feitelijk wil. Vaak is een aflossingsvrije hypotheek logischer. Verzilverhypotheken zijn over het algemeen ook best duur. Ook moeten de onderzochte aanbieders hun informatieverstrekking verbeteren. Dat hebben ze de toezichthouder ook beloofd. De AFM concludeert in het onderzoek: "De kenmerken van verzilverhypotheken en de mogelijke kwetsbaarheid van de doorgaans oudere doelgroep, maken het complexe en impactvolle producten. Zo kan de schuld stevig oplopen en kan het te lopen (..) risico leiden tot ongewild te moeten verhuizen. Verzilverhypotheken verschillen onderling

bovendien sterk. Banken moeten maatwerk leveren. Daar gaat het vaak fout. De overheid is zich al enkele jaren bewust van dit probleem en heeft commissies en overlegstructuren (taskforce verzilveren, platform maatwerk) opgericht. Voor consumenten kan het lastig zijn om de kenmerken en de langetermijnconsequenties ervan te doorgronden".

Het AFM-rapport samengevat in 5 punten
Wie zo'n hypotheek overweegt, krijgt van de AFM in het rapport de nodige overwegingen en adviezen. Hier enkele samengevat.

1. Laat je eens en vooral goed adviseren door een onafhankelijk van de aanbieder beschikbare deskundige om te bekijken wat het beste past bij uw financiële positie, risicobereidheid en doelstelling.

2. Kijk ook naar verschillende producten en constructies om je overwaarde te verzilveren. Zo kan je bijvoorbeeld gebruik maken van verschillende hypotheekvormen, zoals reguliere hypotheeken en verzilverhypotheeken. Al deze producten brengen verschillende risico's met zich mee. Zo bieden sommige producten de garantie dat je in je huis mag blijven wonen en niet kan achterblijven met een restschuld, terwijl je bij andere producten

je huis moet verkopen als je de limiet van de hypotheek heeft bereikt.

3. Er is bijna altijd sprake van een rente-op-rente-effect voor een verzilverhypotheek. Leners betalen naar verhouding een hogere rente. Deze rente hoeft bij veel producten niet maandelijks betaald te worden omdat deze wordt opgeteld bij de hypotheekschuld.

4. Een verzilverhypotheek sluit je vaak op latere leeftijd af met als doel extra be-

stedingsruimte te hebben, terwijl je toch zo lang mogelijk in je eigen woning kunt blijven wonen. Hierbij is het van belang om zorgvuldig af te wegen in hoeverre de woning hiervoor ook geschikt is.

5. Denk na over het betrekken van je naasten, bijvoorbeeld erfgenamen. Door het gebruik van een verzilverhypotheek neemt de overwaarde op de woning af.

(Martin Hoedemakers, namens de Commissie SEB)

Webinars Zorgverzekeringen positief ontvangen

Afgelopen december organiseerde Commissie SEB, samen met de Commissie Digitaal, een viertal Webinars. Zo'n 140 leden van VO-ING werden in digitale bijeenkomsten Zorgverzekeringen voorzien van extra informatie voor het maken van een keuze voor

hun Zorgverzekering. De twee partners van VO-ING, Zilveren Kruis en ONVZ, presenteerden hun producten en beantwoordden vragen van deelnemers. Daarnaast was er gelegenheid voor discussie over stellingen. Na afloop konden alle deelnemers een

digitale evaluatie insturen. Daarin kwamen, naast een positief oordeel, ook veel verbeteringsuggesties naar voren. Die zijn goed bruikbaar voor de sessies die we ook aan het eind van dit jaar weer gaan organiseren. (Commissie SEB)

VERANTWOORDINGSORGAAN PFI

VO-PFI buigt zich over het communicatieplan en beloningsbeleid

Het Verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds ING (VO-PFI) brengt nu advies uit over het communicatie- en beloningsbeleid aan het algemeen bestuur (AB) van PFI.

Communicatieplan Gegeven het wettelijk kader wordt advies uitgebracht over "Het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid". Onderdeel daarvan is het beoordelen van het Communicatiejaarplan 2021. Dit hoort bij het meerjarige Communicatiebeleidsplan 2020-2023. Het VO-PFI let er met name op dat de informatie voldoet aan de punten betrouwbaarheid (waarmaken wat wordt beloofd), anticiperend (inspelen op ontwikkelingen in de maatschappij en in de financiële markten), gericht op nu en de toekomst (zowel voor de huidige én toekomstige generaties), de mogelijkheid tot actieve deelname (faciliteren en stimuleren om zelf actief met pensioen aan de slag te gaan) en begrijpelijkheid (relevante informatie op relevante momenten, ontdaan van jargon of moeilijk taalgebruik).

Beloningsbeleid Ook moet een advies aan het AB worden uitgebracht over "Het beleid over beloningen". Het gaat om een noodzakelijke aanpassing in verband met de IORP-richt-

lijn (Europese richtlijn voor pensioenen). Het doel van deze richtlijn is het bevorderen van de verdere ontwikkeling van tweede pijler pensioenen (in de Europese Unie) en de MVB-wetgeving (Maatschappelijk Verantwoord Beleggen). Sleutelwoorden hierin zijn onder andere het afwegen van langetermijnbelangen van deelnemers, prudent en doeltreffend besturen, deugdelijk en doeltreffend risicobeheer, risicoprofiel in combinatie met financiële stabiliteit, vermijden van belangenconflicten, vermijden van onaanvaardbare risico's.

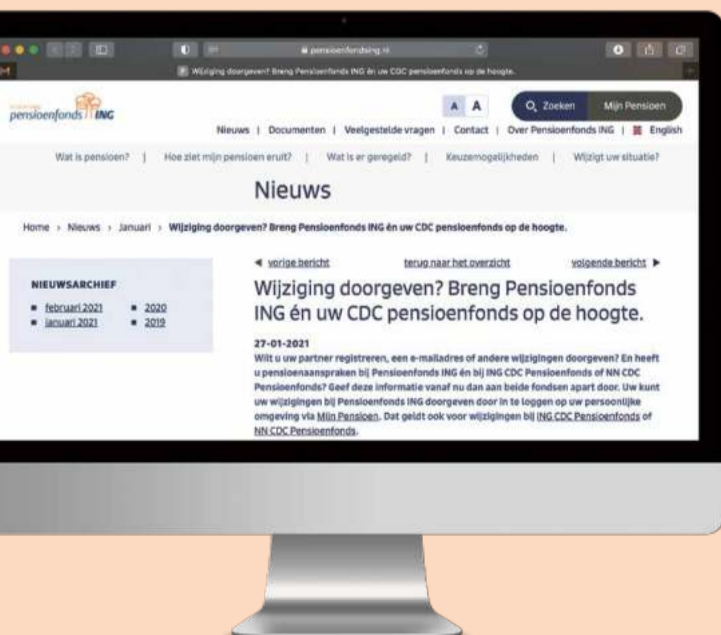
Verder schrijft het VO op dit moment het jaarplan 2021. In een volgende uitgave zal hierover meer informatie komen.

Het VO-PFI is te bereiken via verantwoordingsorgaan@pensioenfondsing.nl. (Ron van Alphen, namens VO-PFI)

PFI-NIEUWS

Wijzigingen doorgeven aan PFI én het CDC-fonds

Wijziging doorgeven aan Pensioenfonds ING? Breng dan PFI én het CDC pensioenfonds op de hoogte, aldus PFI op de eigen site. Omdat bij de administratie van de fondsen (deels) andere partijen betrokken zijn, kan vanwege privacywetgeving informatie helaas niet zomaar meer onderling worden uitgewisseld. Pensioenfonds ING en ING CDC Pensioenfonds zijn namelijk van elkaar losstaande entiteiten. Binnen deze beperking blijven wij ons uiteraard inzetten voor goede dienstverlening, aldus een bericht op de site van PFI.

“We moeten blijven”

ten oplekken”

PFI directeur Peter Van Meel over de wijziging van het pensioenstelsel:

Wie is Peter van Meel, algemeen directeur van het Bestuursbureau en uitvoerend bestuurslid bij Pensioenfondsen ING (PFI)? Nu eens geen beschouwingen over beleid, indexaties of resultaten, maar een kennismaking met de man achter de schermen.

Voor iedereen
uitdagingen

Peter van Meel (49) volgde anderhalf jaar geleden Aldrik Venemans op. Door de coronacrisis werkt hij net als de collega's al sinds het voorjaar zoveel mogelijk thuis. "En dat gaat nog wel even duren." Hij wekt een vriendelijke, toegankelijke en aimabele indruk. Peter, zelf een 'slaper' bij PFI, zegt over zichzelf: "Iemand die gelukkig getrouwd is en die een uit Nicaragua geadopteerde dochter van 14 heeft. Ik werkte tot 2013 zestien jaar bij NN als risk manager en actuaaris, ooit nog onder Piet Welten. Daarna startte ik als zelfstandige een actuariële consultancy. In een deel van mijn tijd doe ik dit werk nog steeds vanuit mijn woonplaats Gouda. Ik werk op het grensvlak van pensioen, schade en inkomen."

Bevalt PFI?

"Heel goed. Mij valt op dat de mensen van het Bestuursbureau ontzettend veel kennis en betrokkenheid hebben. Ze willen gewoon het beste. Ze streven ernaar om de PFI-deelnemers en hun behoeften centraal te stellen. Niet voor de deelnemers denken, maar ze eerst vragen wat ze belangrijk vinden."

En wat vinden PFI-deelnemers belangrijk?

"Ze willen weten hoe het zit met indexaties. Hoe loopt het nu, krijg ik het ook? Er is zorg. Verder zitten we in de afrondende fase van het project 'Wij werken aan uw pensioen'. Hierbij hebben we 70.000 brieven verstuurd zodat iedere deelnemer de bedragen ziet per pensioensoort volgens de oude en de nieuwe regeling. Niemand gaat er in waarde van zijn pensioen op achteruit, maar er leven natuurlijk wel vragen. Het Pensioenloket is daarvoor extra bemenst. Er is al de nodige communicatie geweest met bepaalde groepen. Het was een groot, complex en noodzakelijk project."

Hebben deelnemers er financieel voordeel van?

"We doen dit project vooral om de administratie te optimaliseren. Door deze aanpassing zijn er voor deelnemers bijvoorbeeld ruimere keuzemogelijkheden en is de administratie minder foutgevoelig. Als hiermee de kosten per deelnemer lager uitvallen, komt dat ten goede van het pensioenvermogen. Dat leidt uiteindelijk tot een zekerder pensioen."

Hoe tevreden ben je over de klanttevredenheid, 7,9 gemiddeld in 2019?

"Daarover ben ik tevreden, al is het alweer een jaar oud. Ik ben wel benieuwd wat het cijfer is als het project 'Wij werken aan uw pensioen' is afgerond. Wat me opvalt is dat er wat spreiding in waardering is tussen verschillende deelnemersgroepen. Hoe bereiken we iedereen? We moeten de communicatie nog meer afstemmen per doelgroep. Bijvoorbeeld op de website."

Zijn er meer verbeterpunten voor PFI?

"Het zou mooi zijn als we de deelnemers meer en sneller zouden kunnen betrekken bij wat er speelt binnen het fonds. Dat kan bij uitstek digitaal, maar we hebben niet van iedereen e-mailadressen. We zouden digitaal bijvoorbeeld direct naar animatiefilmpjes kunnen verwijzen. Toch zullen we

nooit iedereen digitaal bereiken."

Wat voor type manager ben je?

"Ik ben niet iemand die er bij collega's overal bovenop zit. Wel iemand die graag wil dat iedereen de kans krijgt en neemt om zich te ontwikkelen. Ik bepaal samen met medebestuurder Wim van Iersel niet eenzijdig wat goed is. Sturen doe je door elkaar de juiste vragen te stellen. Ik ben daarbij niet de allesbepalende persoon."

Wat is je levensmotto?

"Belangrijk is samenwerken en respect hebben voor elkaar. Dat betekent dat je luistert naar de ander, ook als die een afwijkende mening heeft. Geef elkaar de ruimte om te zijn wie je bent. Dat werkt ook zo op de werkvloer."

Hoe ervaar je het contact met VO-ING, VO-NN?

"Goed. We hebben regelmatig overleg. Er is bijvoorbeeld contact met de Pensioencommissie rond het project 'Wij werken aan uw pensioen'. Ik vond het leuk om de leden en deelnemers te ontmoeten en hun feedback te horen. Wat opvalt is hun bezorgdheid over de pensioenen en of ze hun indexatie krijgen. En natuurlijk de verhalen van vroeger."

En met het Verantwoordingsorgaan?

"Goed. Het VO is positief kritisch, geen ja-en-amen-zegger. Ze stellen de goede vragen. We worden door hen uitgedaagd. Ze maken ons ervan bewust dat we onze motivatie bij wat we doen goed moeten vastleggen en dat we daarover met elkaar in gesprek moeten blijven."

Welke accenten in het uitvoeringsbeleid van PFI ga je leggen?

"We willen alles wat minder complex maken. We willen daarom meer uitgaan van de marktstandaard in systemen. Als er wijzigingen in pensioenwetgeving komen, zijn we beter voorbereid en niet afhankelijk van maatwerk."

Tot slot: wat verwacht je van de wijziging in het pensioenstelsel voor PFI?

"Het is als kijken in een glazen bol; wazig. De akkoorden moeten nu uitgewerkt worden in wetgeving. Wat het precies voor PFI betekent, is nog onduidelijk. Wat er nu ligt is vooral voor de grotere bedrijfstakpensioenfondsen, zoals de afschaffing van de doorsneepremie. Wat de gevolgen gaan zijn voor de ondernemingspensioenfondsen, zoals PFI, moeten we zorgvuldig in de gaten blijven houden. We willen weten wat er gebeurt en niet dat er dadelijk iets in de wetten staat waarmee we niet kunnen werken. Ik kan echt nog geen goede inschatting maken wat het akkoord voor ons gaat betekenen. Aan de ene kant denk ik dat het niet veel zal zijn omdat ons fonds gesloten is. Aan de andere kant heb ik het in pensioenland ook wel eens zien gebeuren dat er plotseling een andere afslag wordt genomen en dat alles de niet-wenselijke kant opgaat. Vandaar dat we er bovenop zitten. We moeten blijven oplekken."

Ewald Wagenaar

Beste (oud) ING'ers,

Waarschijnlijk bent u, als oud ING'er, al langere tijd niet meer op een ING-kantoor geweest. Een enkeling misschien nog begin 2020? Dit geldt ook voor de meeste huidige ING-medewerkers die vanwege de coronamaatregelen niet op kantoor werken. Het is bijna onwerkelijk dat we alweer bijna een jaar thuiswerken, behalve natuurlijk de medewerkers die juist op onze kantoren in het land aanwezig moeten zijn om onze klanten van advies te voorzien. In deze column vertel ik u graag meer over wat ING als werkgever nu voor zijn medewerkers doet. Het is veelbelovend dat het vaccineren is gestart, maar vooralsnog blijven vrijwel alle ING'ers de komende tijd thuiswerken. Voor zover dat kan, want een deel van de lokale bankkantoren zijn nog steeds open voor klanten. Het blijft een periode waarin veel veerkracht en flexibiliteit wordt gevraagd. Iedereen heeft te maken met zijn eigen uitdagingen zoals eenzaamheid, mantelzorg of thuisonderwijs. Ook ik heb momenten dat ik spelling- of biologie-opgaven moet uitleggen, terwijl ik nog in een online Teams-meeting zit. En mijn drie kinderen weten als geen ander dat multitasken niet een van mijn grootste talenten is.

Voor u zal deze periode waarschijnlijk ook anders zijn dan normaal. Misschien geeft u mantelzorg, bent u eenzaam of helpt u uw (klein)kinderen met het thuisonderwijs. We hebben allemaal te maken met de gevolgen van de corona pandemie en dit levert voor iedereen uitdagingen op. In de komende periode moeten we als ING realistisch zijn en tegelijkertijd ook ambitieus en positief blijven. Daarom geven we onder andere onze managers concrete tips en informatie over hoe zij hun teams kunnen begeleiden. Belangrijke uitgangspunten hiervoor zijn: maatwerk, begrip voor elkaar en flexibiliteit. De hoogste prioriteit is en blijft natuurlijk het fysieke en het mentale welzijn van alle collega's. Daarom biedt ING hiervoor een zeer veelzijdig pakket. Zo krijgen bijvoorbeeld alle collega's een budget van € 1.600 euro voor het aanschaffen van een goede thuiswerkplek, waar een zit/sta bureau standaard onderdeel van uit maakt. We hebben een digitaal Wellbeing-programma: dit programma draait om het verbeteren van de fysieke en mentale gesteldheid van het team en de medewerker zelf, waarbij aandacht wordt besteed aan bewegen, ontspannen, energie, eten en slapen. Daarnaast zijn onze verlofmogelijkheden verruimd om iedereen die dit nodig heeft de gelegenheid te geven hier gebruik van te maken op de manier die het beste past. En straks komt er vanzelf weer een tijd dat we elkaar weer 'in het echt' kunnen ontmoeten. Wie weet tijdens een reünie in een van onze markante ING gebouwen? Ik kijk er naar uit. Zorg goed voor uzelf en voor elkaar.

Maarten van Beek

HR Directeur ING België,
Nederland & Luxemburg

“Niet voor de PFI-deelnemers denken, maar ze eerst vragen wat ze belangrijk vinden”

‘Ik houd van mensen’

Ledenraadslid voor Noord Henk Hoekstra wil samen leuke dingen doen

Voor rayon Noord trad Henk Hoekstra (61) uit het Friese Jubbega vorig jaar toe tot de ledenraad. De oud-RVS'er en ex-Postbanker kent het klappen van de zweep van overleggen, raden en werkgroepen.

In 1992 begon Henk als RVS-verzekeringsadviseur. Toen kwam hij voor het eerst in contact met ING. Hij bleef er elf jaar werken als adviseur. “Een geweldige tijd. Toen was je altijd op pad tot laat in de avond om te adviseren over alle verzekeringen.” Na een reorganisatie in 2003 kon hij aan de slag bij de toenmalige Postbank op de

afdeling Kredieten particulier. “Tijdens deze periode heb ik verschillende projecten gedaan in Amsterdam voor ING. Ook heb ik een tijd in de ondernemingsraad gezeten. Na een nieuwe reorganisatie heb ik in overleg met de CEO besloten om het bedrijf te verlaten, dat was op 30 juni 2014.” Henk was toen 57.

Wat ging je toen doen?

“Toen wilde ik wat doen voor de maatschappij, omdat ik er de tijd voor had. Ik ben drie jaar lang begeleider geweest van statushouders voor de gemeente Opsterland. Ook was ik voorzitter van de regionale werkgroep uitkeringsgerechtigden van de FNV Noord. Via de vakbond werd ik tevens lid van de cliëntenraad van het UWV Noord-Nederland. Ik was als vrijwilliger ineens 30 uur per week aan het werk.”

En toen toch maar wat anders?

“Na drie jaar vond ik het genoeg; het werd tijd voor wat anders. Ik had ooit een rijbewijs voor de bus gehaald en ik ben op een dinsdag naar vervoersbedrijf Arriva gegaan om daar buschauffeur te worden. De maandag erop reed ik al op de streekbus in de drie noordelijke provincies. Dit heb ik twee jaar gedaan en toen was ik niet meer nodig omdat er intussen voldoende chauffeurs waren bijgekomen.”

HENK HOEKSTRA

Eind vorig jaar werd ledenraadslid voor rayon Noord Henk Hoekstra uit Friesland 61 jaar. Daarvan is hij 36 jaar getrouwd met Dineke. Samen hebben ze drie uitgevlogen kinderen, twee dochters en een zoon.

Wat drijft jou?

“Ik houd van mensen. Daarom heb ik mij aangemeld voor de ledenraad van VO-ING, zodat ik weer andere mensen kan ontmoeten om samen leuke dingen te gaan doen.”

Wat doe je verder in je vrije tijd?

“Het is onze hobby om erop uit te trekken met onze camper. Wij zijn, als het kan, ook heel vaak in Berlijn bij onze dochter te vinden. Omdat wij een redelijk grote tuin hebben (2600 m) heb ik daarin altijd wel wat te doen. Mijn vrouw is druk als zzp'er in de zorg, dus wij zijn nog niet helemaal vrij.”

Waarvoor mogen we je altijd wakker maken?

“Als iemand hulp nodig heeft, kunnen ze me altijd wakker maken, dan kom ik eraan. Mijn plan is om gewoon te genieten van elke dag, ook tijdens corona. Wanneer het weer kan, wil ik graag veel mensen ontmoeten, want dat is het mooiste dat er is.”

Wat is je heimelijke genoeg?

“Ik kan geen verrassende dingen over mijzelf zeggen. Iedereen die mij kent, weet hoe ik over dingen denk. Ik ben een open boek en zeg ook hoe ik over de dingen denk.”

“Het is onze hobby om erop uit te trekken met onze camper.”

OUD-COLLEGA

‘Mijn loopbaan is heel merkwaardig geweest’

Jaap Feenstra was de laatste directeur van girokantoor Arnhem

Bijna aan het einde van zijn carrière in 1991 – Jaap Feenstra is dan directeur van girokantoor Arnhem – haalt hij zelf een streep door zijn eigen directeursfunctie toen de drie girokantoren Amsterdam, Arnhem en Den Haag ophielden een zelfstandige organisatorische eenheid te zijn. Jaap Feenstra blikt terug.

Jaap: “In mijn derde jaar als directeur heb ik de opdracht gekregen om een rapport te maken met het voorstel om de kantorenorganisatie te kantelen. Dat heb ik met een paar stafmedewerkers gedaan. We gingen organisatorische eenheden opbouwen die gebaseerd waren op het principe: elke deelactiviteit van de drie kantoren wordt gebundeld en komt onder één leiding.” Dat plan kreeg de goedkeuring en Jaap Feenstra werd gevraagd om voor een bepaalde tijd directeur te worden van een groot deel van deze nieuwe activiteiten: Productie. In 1994 ging hij met pensioen na een merkwaardig verloop van zijn werkzame leven dat op zijn achttiende begon.

Krantenwijk

Na een hooglopende ruzie met zijn vader over de verkering met een meisje nam de toen 18-jarige Jaap, geboren en opgegroeid in Nijmegen, een drastisch besluit: hij pakte letterlijk zijn koffer en verliet het ouderlijk huis. “Ik ben al heel jong op eigen benen gaan staan en in de kost gegaan bij andere mensen”, herinnert Jaap zich. Eenmaal van school verdiende hij zijn geld met het

runnen van een agentschap van dagblad Het Parool in Nijmegen. Jaap liep zelf één van de krantenwijken. Daarnaast was hij leverancier van het tijdschrift Wereldkroniek aan boekhandels.

Sloten graven

Zijn vriendin woonde in Den Haag en daar werd Jaap begin jaren vijftig benaderd door een kennis of hij wilde komen werken bij de PCGD. Zo maakte Jaap, met zijn mulodiploma op zak, in de rang van ‘employé 3 adma’, in september 1953 zijn entree als tegenboeker op de afdeling Rekening Courant bij dit overheidsbedrijf. Enkele jaren later werd hij opgeroepen om zijn militaire dienstplicht te vervullen. Jaap weigerde op grond van gewetensbezwaren en moest daarom vervangen de burgerdienst doen: “In die periode ben ik begonnen als assistent-verpleger in de Rijks Psychiatrische Inrichting in Eindhoven. Dat heb ik een maandje of vier gedaan. Toen ik trouwde moest ik daar weg. Ik werd tewerkgesteld in een DUW-project in een dienstweigerarskamp in Vledder in Drenthe. Dat project hield in dat je sloten moest graven in een afwateringsysteem in Drenthe.”

Instructeur

De personeelstekorten in de jaren vijftig bij de PCGD waren zo omvangrijk dat de continuïteit in gevaar kwam. Er werden inventieve oplossingen bedacht. Naast een rekeningensopstop werd het Ministerie van Defensie benaderd voor het tewerkstellen van dienstweigerars, zo ook gewetensbezwaarde Feenstra: “Na een jaar weggeweest te zijn, kwam ik terug op mijn eigen afdeling op mijn eigen groep, maar nu met de status van dienstweigeraar. En ik kreeg soldij”, weet Jaap nog.

Op Rekening Courant werd begonnen met de vervanging van verouderde kantoormachines. Jaap: “Driehonderd man op mijn zaal moesten opgeleid en omgeschoold worden voor modernere boekhoudmachines. Toen komt de zaalchef, mevrouw Bakker – ik zal het nooit vergeten – bij mij en zegt: ‘Feenstra, zou jij instructeur willen zijn bij de omscholing van onze mensen hier?’ Ik was zelf een van die mensen. Ik zeg,

JAAP FEENSTRA is 86 jaar en heeft drie kinderen uit een vorig huwelijk. Hij is hertrouwd met Marianne Schutter. Verder heeft Jaap ook onbezoldigde bestuursfuncties bekleed, te weten voorzitter van het vroegere Welzijnsfonds van NMB Postbank, lid hoofdbestuur en dagelijks bestuur Veilig Verkeer Nederland en bestuurslid heao-Arnhem en betrokken bij de fusie met heao-Nijmegen tot Hogeschool Arnhem-Nijmegen (HAN).

nou, mevrouw Bakker, dat vind ik harstikke leuk! Dat u aan mij denkt! ‘Ja,’ zegt zij, ‘voor mij bent u een bijzondere kerel!’

Computerzaal PCGD. Arnhem ca. 1998, Computerzaal met een IBM 1401 installatie in het girokantoor van Postcheque- en Girodienst (PCGD). In de zaal een aantal operators in witte jassen het betreft v.l.n.r.: J. Saya (gebukt), G. Landsweers (zittend), G. Valentijn (met bril) en G. Blankenspoor (staand, met das). (Foto: Carel Blazer (Amsterdam))

▲ 1965. Codeersters in het codeercentrum van PCGD aan de Kangoeroestraat in Breda.

Werken met de IBM

De IBM 1401 en de IBM Z13, het begin en het einde van een tijdperk

In de laatste weken van 2020 mocht het Bedrijfsarchief ING een unieke aanwinst in ontvangst nemen, een IBM Z13 Mainframe computer. Hierop heeft ING Nederland het geldverkeer gedraaid. Deze aanwinst voor de historische collectie symboliseert voor ING het einde van tijdperk van de mainframe en de volledige transitie naar applicaties in de private cloud.

Het Bedrijfsarchief ING verkeert met deze aanwinst in de unieke positie dat zowel het begin en het einde van het mainframetijdperk in onze collectie wordt vertegenwoordigd. Dat tijdperk begon met de introductie van de IBM 1401 in 1959, ook wel 'Model-T Ford van de computerwereld' genoemd.

Met ponskaartlezer

Zowel de Postcheque en Girodienst (PCGD) en de Nederlandse Middenstandsbank (beide rechtsvoorgangers van ING) ontvingen hun eerste IBM1401 in het najaar van 1961. In onze collectie hebben wij een IBM1401 uit 1962 met de bijbehorende randappa-

1401 was namelijk veel sneller in het verwerken van administratieve gegevens dan de al bestaande apparatuur. De te verwerken gegevens moesten worden aangeleverd op ponskaarten, de 1401 legde de op deze manier ontvangen gegevens vast in magnetische velden op magnetische banden. Met deze banden vond dan de daadwerkelijke gegevensverwerking plaats.

IBM 1401 ▶ (Foto: Bedrijfs-historisch Archief ING)

◀ IBM Z13 in Depot L1 van het BHA ING, Amsterdam 2020 (Foto: Theo Kamphuis)

1962, Computerzaal PCGD. Computerzaal van de Postcheque- en Girodienst met medewerkers van de automatiseringsafdeling (v.l.n.r.): A. v.d. Kruk, E. Spilker en W.P. Hoftijzer. A. v.d. Kruk bedient het hoofdconsole van de centrale verwerkingseenheid (type IBM 1401), E. Spilker staat bij een kaartlezer / ponser (type IBM 1402) en W.P. Hoftijzer bij een afdrukmachine, printer (type IBM 1403). (Foto: Pers- en Publiciteitsdienst PTT (Den Haag).)

Strikt genomen was de IBM 1401 nog geen mainframe computer, maar het was één van de eerste computers die volledig draaide op transistors. Hij was makkelijk te programmeren en hij was goedkoop. Het was de eerste computer die in massa werd geproduceerd en verkocht en opende daarmee het tijdperk van de automatisering.

atuur (een IBM 1402 ponskaartlezer, IBM 1403 Printer, twee IBM 729 tape units en een IBM 1407 Console Inquiry station). Dit exemplaar werd in 1963 in gebruik genomen bij PCGD. De IBM 1401 was het antwoord op de groei van het betalingsverkeer en het nijpende personeelstekort van de jaren '60. De IBM

Codeerster

Dit betekende echter ook dat alle bestaande "slappe" opdrachtformulieren en stortings- giro- en incasso-biljetten moesten worden vervangen door ponskaarten waar de belangrijkste klantgegevens al in ponsgaten op stonden. De door de opdrachtgever handgeschreven bedragen werden dan nog door een codeerster met een codeermachine omgezet in door de machine leesbare ponsgaten. Hierdoor ontstond de belangrijke rol van de codeersters in het giraal geldverkeer.

De introductie van de IBM 1401 was een groot succes en in 1963 had de Postcheque en Girodienst dan ook al het besluit genomen om vijftien van deze machines aan te schaffen. Het begin van de automatisering en daarmee ook de latere digitalisering van het Nederlandse geldverkeer was daarmee een feit.

◀ Voorpagina "Naar Meer Binding" met foto van interieur IBM 1401 (Foto: BHA ING)

Nog in gebruik

Ondanks dat ING nu afscheid neemt van de IBM Z13 en is overstapt op de private cloud, is het een mainframe die op veel plaatsen in de wereld nog gewoon in gebruik is. Wij zijn dan ook zeer dankbaar dat wij dit exemplaar in ontvangst hebben mogen nemen. Dat was niet gelukt zonder de hulp van onze collega's Rob Lagerwijn, Bert Fijneman en Gabe Spalburg. Zij hebben deze imponerende machine voor ons tentoonstelling klaar gemaakt. (Jacoba Bodewes van het Bedrijfshistorisch Archief INH jacoba.bodewes@ing.com)

Vorming en training

In 1956 vestigde de PCGD vanuit Den Haag een tweede girokantoor in Arnhem waar in de regio meer aanbod op de arbeidsmarkt was. Voor het codeercentrum Roermond, een dependance van de Arnhemse vestiging, werden leidinggevenden gezocht. Jaap solliciteerde en ging in de zuidelijke provincie aan de slag als sectiechef maar gaf tegelijkertijd ook opleidingen aan de codeersters en het administratieve personeel. Uit een eerdere psychologische test voor programmeur, waarvoor Jaap onbekwaam bleek, kwam wél naar voren dat hij over een aantal sociale vaardigheden beschikte waardoor hij in de toekomst geschikt was voor functies als medewerker vorming en training en coaching van management. Jaap: "Op een goede dag komt de heer Menger (hoofd Personeelsdienst) naar mij toe en zegt: 'Feenstra, wij hebben een medewerker vorming en training nodig. Ik heb jouw psychologisch rapport gezien en volgens dat rapport ben jij geschikt voor die functie. Wil jij niet naar Arnhem komen?'" Jaap vertrok uit Roermond.

Carrière

Met al zijn ervaring klom Jaap Feenstra door de jaren heen hoger op de carrière ladder en benutte studiemogelijkheden die op zijn pad kwamen om door te kunnen groeien. Zo rondde hij een hbo-opleiding personeelsbeleid en organisatieontwikkeling af aan de sociale academie De Horst in Driebergen. Toch vond Jaap dat hij onvoldoende voor zijn competenties werd beloond. Daarom solliciteerde hij bij de NOS op de functie hoofd Management Opleidingen met betere financiële vooruitzichten. Voor het bedrijf reden om hem proberen vast te houden, want vertrek zou kapitaalverlies betekenen, aangezien het Girokantoor met betaalde opleidingen al flink in Jaap had geïnvesteerd. Kort daarna werd hem de functie van chef Personeelsdienst aangeboden en in het kader van zijn loopbaanontwikkeling twee jaar daarna de functie van plaatsvervangend directeur girokantoor Arnhem. Jaap: "Korte tijd daarna ging de heer Hoftijzer, mijn directeur, naar een projectfunctie en werd ik benaderd door Minderhoud (raad van bestuur Postbank): 'Wil jij direc-

teur girokantoor Arnhem worden?' En zo kwam ik op die plek terecht." Tussendoor deed Jaap nog een leergang bedrijfskunde aan de Erasmus-universiteit Rotterdam. Zijn actieve loopbaan eindigde in 1994 als directeur Productie bij Operations BetalingsVerkeer, onderdeel van ING.

Klokken maken

Kort voor zijn pensioen kocht Jaap een motorboot. Daarmee heeft hij met zijn tweede vrouw Marianne heel waterrijk Nederland verkend. Jaap: "Het was een prachtige boot van bijna 12 meter." De boot deed hij enkele jaren geleden weg want "de lusten werden kleiner dan de lasten". Tegenwoordig heeft Jaap, op wie de tand des tijds weinig vat heeft gekregen, zijn oude hobby weer opgepakt: het repareren van klokken, een

vak dat hij als tiener heeft afgekeken van zijn oom die klokkenmaker was. Hij volgde cursussen op dat gebied. In de werkkamer van zijn riante appartement in een rustige wijk van Arnhem heeft hij een verzameling zeer exclusieve reisklokken staan. Boeiend kan hij vertellen over de fijne gravures en porseleinen panelen waarmee de kastjes zijn versierd. Terugblikkend vat Jaap zijn werkzame leven kernachtig samen: "Ik heb hele prachtige kansen gekregen in mijn leven. Ik heb weinig hoeven solliciteren. Mijn loopbaan is heel merkwaardig geweest, uniek." (Hans Nijenmanting) (Met dank aan het Bedrijfshistorisch Archief ING voor de welkome ondersteuning bij het aanleveren van historische data.)

GIROKANTOOR ARNHEM In het ledenblad VO-ING belang nr. 2 van 2020 is de nieuwe bestemming van girokantoor Arnhem als wooncomplex in beeld gebracht waarvan Jaap Feenstra de laatste kantoor directeur was.

Hard en zinvol werken aan mooie missies

Rits Dijkstra is vrijwilliger bij internationale ontwikkelingsorganisatie PUM

‘Ik kijk terug op fantastische jaren met mooie, nuttige missies in hele bijzondere landen’

Vergadering in de buitenlucht met leden van een coöperatie over financiering.

Tijdens zijn loopbaan bij de bank hield Rits Dijkstra zich al bezig met ontwikkelingssamenwerking. Sinds zijn vertrek bij ING Bank werkt hij als vrijwilliger bij PUM.

Dichterbij huis zet Rits zich in voor een betere leefomgeving. In zijn woonplaats Ouderkerk aan de Amstel heeft hij zich vorig jaar sterk gemaakt voor behoud van duizenden bomen, die dreigden te worden gekapt. Rits daarover: “Daar wilden ze, behalve een verbreding, aan de A9 ook nog een benzinepomp vestigen. Deze zaak was al in 2011 verloren bij de Raad van State. Maar die beslissing hebben we vorig jaar toch terug weten te draaien.” Met hulp van de Tweede Kamer is een motie ingediend die inhield dat de minister (Cora van Nieuwenhuizen van Infrastructuur en Waterstaat, HN) moest afzien van de bouw van dat benzinestation, hoewel zij zich met hand en tand verzette. Een Kamermeerderheid stemde voor en zij heeft het verzet opgegeven.

Rits herinnert zich dat een hoge ambtenaar hem belde: “Ik heb nog nooit meegemaakt dat burgers een beslissing van de Raad van State hebben weten terug te draaien: van harte gefeliciteerd!”

Microfinanciering

“Ik maakte mij over de wereldverhoudingen al langer zorgen omdat wij als westerse samenleving steeds meer discussie hebben over nut en noodzaak en kosten van ontwikkelingssamenwerking”, licht Rits zijn motivatie toe. In 2005 kwam ING met het Micro Finance Support Team. Koningin Máxima is namens de Verenigde Naties de beschermvrouwe voor microfinanciering en in dat kader is zij ook een aantal keren bij ING geweest. Toen werd zijn interesse

voor deze kleinschalige vorm van kredietverlening versterkt.

Direct na zijn vertrek bij ING in 2010 heeft Rits zich als vrijwilliger aangemeld bij PUM. Na een echte selectie werd hij lid van het Banking&Micro Finance Team. Als senior expert is hij sindsdien in veel landen enkele weken werkzaam geweest, meestal bij kleine lokale bankjes in landen als Oeganda, Mozambique en Zuid-Soedan. Dat waren vooral warme landen. De uitzending naar Mongolië was in hartje winter, het vroom er 39 graden Celsius. De laatste drie jaren was Rits Dijkstra namens PUM coördinator van een USAID-programma in Oekraïne waar hij een aantal malen gewerkt heeft. De pandemie heeft ook voor PUM ingrijpende gevolgen gehad. Na de uitbraak werden onmiddellijk tientallen experts teruggeroepen en is PUM overgeschakeld op remote coaching, begeleiding op afstand. De hoop is dat de situatie snel weer zal normaliseren maar de kans op nog een missie wordt,

gezien de leeftijd van Rits – hij is nu 70 jaar – wel kleiner. Zelf zegt hij: “Ik kijk terug op die fantastische jaren met hele mooie en nuttige missies in hele bijzondere landen. Het was hard werken en heel zinvol.”

Loopbaan

Na zijn hoo-opleiding begon Rits als managementtrainee bij de PTT en werd na een interne opleiding gedetacheerd bij de Rijkspostspaarbank. Sindsdien is hij met de vele veranderingen in het bedrijf 'meegereisd', zoals hij zegt, uiteindelijk resulterend in de wereldwijd opererende ING. Op verschillende terreinen als organisatie, commercie en marketing is hij werkzaam geweest, voornamelijk bij de Postbank maar ook was hij lid van de regiodirectie ING Rotterdam waar hij het 'kredietenvak heeft mogen zien'. De grote reorganisatieslag bij ING In 2010 was voor Rits een mooie gelegenheid om zijn loopbaan bij de bank te beëindigen. Over die periode zegt hij: “Ik begrijp dat je in de nieuwe managementstructuur geen managers van 59 jaar moet hebben. Dat mijn positie verviel, vond ik heel begrijpelijk. Ik moet wel eerlijk bekennen dat ik er de eerste twee maanden een beetje moeite mee had. Maar in de zomer van 2010 zat ik binnen een halfjaar al voor twee weken in Rwanda. En vanaf dat moment was het fantastisch.” (Hans Nijenmanting)

Training (2018) Credit Risk Management for CreditUnions in Kiev, Ukraine

RITS DIJKSTRA (70) is getrouwd met Willemien en samen hebben zij 3 kinderen en 2 kleinkinderen.

Uitgever: VO-ING Belang is een uitgave van uitgeverij Horus in opdracht van de Vereniging Oud-medewerkers ING (VO-ING).
Hoofdredacteur: Willem Jan van Munster.
Kernredactie: Tom Kuyper, Ewald Wagenaar.

Copywriter Hans Nijenmanting.
Vormgeving: BADE creatieve communicatie.
Redactieadres: administratie VO-ING, Tom Kuyper, Paul Pellastraat 234, 7558 HM Hengelo. Telefoon: 035 - 631 21 65.

Actueel nieuws over de VO-ING is te vinden op de website www.VO-ING.nl.
Ledeninformatie: Voor vragen over het lidmaatschap, de collectieve belangenbehartiging op het gebied van pensioenen en op sociaal terrein, of om een adreswijziging door te geven,

neemt u contact op met de administratie. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten in te korten. © Horus, 2021.